

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) İSTATİSTİKLERİ METAVERİSİ

İstatistik adı	Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) İstatistikleri
Kapsam karakteristikleri	
Çalışmanın amacı	Çevresel etki değerlendirme (ÇED) istatistiklerinin amacı çevre politikalarına ışık tutacak sağlıklı istatistik verilerin üretilmesi ile kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile diğer kullanıcı ve araştırmacıların veri ihtiyacını karşılamaktır.
Verinin tanımı	<p>Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalardır. Çevresel etki değerlendirme süreci ise gerçekleştirilmesi planlanan projenin çevresel etki değerlendirmesinin yapılması için başvuru ile başlayan ve Bakanlık tarafından kararın verilmesi ile sona eren süreçtir.</p> <p>29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği gereğince;</p> <p>"ÇED Olumlu" Kararı: Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararı.</p> <p>"ÇED Olumsuz" Kararı: Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyonca yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri nedeniyle gerçekleştirilmesinde çevre açısından sakınca görüldüğünü belirten Bakanlık kararı.</p> <p>"ÇED Gerekli Değildir" Kararı: Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Projeler hakkında yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararı.</p> <p>"ÇED Gereklidir" Kararı: Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Projelerin çevresel etkilerinin incelenerek, çevresel etkilerinin daha detaylı incelenmesi amacıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten Bakanlık kararı.</p> <p>Ulusal Yönetmelik: 07.02.1993/21489 tarih ve sayılı Resmi Gazete ile 29.07.2022/31907 sayılı tarih ve sayılı Resmi Gazete arasında yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmelikleri (Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliklerinin listesi ekte verilmektedir).</p> <p>Uluslararası Yönetmelik: The Environmental Impact Assessment Directive (2011/92/EU) 2014/52 ile değiştirilmiş.</p>

İstatistik kavramlar ve tanımlar	Kapsanan işlemler: 07.02.1993/21489 tarih ve sayılı Resmi Gazete ile 29.07.2022/31907 tarih ve sayılı Resmi Gazete arasında yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmelikleri' nin EK-1 ve EK-2 listelerinde yer alan faaliyetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İl Müdürlükleri tarafından alınan kararların yıllar, sektörler ve iller itibarıyla toplam sayıları. Resmi Gazete' de yayımlanan ÇED Yönetmeliklerinin listesi ekte verilmektedir.
Sınıflamalar	İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)-Düzy 3 ve Düzy 1
Hedef kitle	Kamu Kurum ve Kuruluşları, akademik camia, araştırmacılar, halk.
Coğrafi kapsam	Tüm Türkiye sınırlarında yapılacak faaliyetleri kapsamaktadır.
Coğrafi düzey	İstatistik Bölge Birimleri Sınıflamasına (İBBS)-Düzy 1 (Türkiye geneli) ve (İBBS)-Düzy 3 (il) göre veri verilmektedir.
Sektörel kapsam	ÇED Yönetmeliği kapsamındaki sektör sınıflamaları ve Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bünyesindeki ilgili Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlüğü isimleri kullanılmaktadır.
Zaman kapsamı	Yıllık
Diğer kapsam	ÇED yönetmeliği kapsamında belirtilen süre içerisinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması veya Mahkeme Kararı ile ÇED kararının iptal edilmesi ya da geçersiz sayılması konularına istinaden ÇED İstatistiklerine konu olan ÇED kararları geçmişe dönük revize edilmemektedir.
Kapsamdaki sınırlılıklar	Kaydedilmeyen faaliyetler: 07.02.1993/21489 tarih ve sayılı Resmi Gazete ile 29.07.2022/31907 tarih ve sayılı Resmi Gazete arasında yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmelikleri' nin EK-1 ve EK-2 listelerinde yer almayan faaliyetlere ilişkin verilen kapsam dışı görüşlerinin sayıları bulunmamaktadır. Resmi Gazete' de yayımlanan ÇED Yönetmeliklerinin listesi ekte verilmektedir.
İstatistik birim	İstatistik Bölge Birimleri Sınıflamasına (İBBS)-Düzy 1 (Türkiye geneli) ve (İBBS)-Düzy 3 (il) göre veri verilmektedir.
Temel dönem/yıl	1993'den itibaren yıllık verileri içermektedir.
Referans dönemi	1993'den itibaren yıllık
Ölçü birimi	Adet
Dönemsellik	
Verinin toplama (kaynaktan alınma) sıklığı	Veri derleme sistemi: ÇED Yönetmeliği'nin ilk yayımlandığı 07 Şubat 1993 yılından 01 Kasım 2013 tarihine kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İl Müdürlükleri tarafından alınan kararların izlenmek üzere bildirilmesi ile, 01 Kasım 2013 tarihinde sonra ise Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetimi Sistemi (e-ÇED)'den sorgulama yolu ile veri derlenmiştir. İşlemlerin kaydedilme zamanı: Karara ilişkin bilgiler Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı'na ulaştıkça liste güncellenmekte ve Ulusal Veri Yayımlama Takviminde belirlenen sürede yayımlanmaktadır.

Verinin yayımlama sıklığı	Yıllık
---------------------------	--------

Zamanlılık	
İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün)	365 gün
Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün)	424 gün
Yayımlama takviminin önceden duyurulması	
Veriye ilişkin yayımlama takvimi	t+2 (referans yılını takiben 2 ay) (UYYT 2023 yılı için tarih ve saat:)
Veri yayımlama takviminin internet adresi	http://www.csb.gov.tr
Veri dağıtım politikası	internet üzerinden elektronik yayın
Eş zamanlı yayımlama	
Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı	Tüm kullanıcılarla aynı anda paylaşılmaktadır.
Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı	Tüm kullanıcılarla aynı anda paylaşılmaktadır.
Bütünlük	
İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Çevre Bilgi Sistemleri Şube Müdürlüğü
Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon	Veri yalnızca Bakanlığımızca üretilmektedir.
Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği	İstatistik sadece ÇED karar sayılarını içermekte olup bireysel cevaplayıcılarla ilgili gizli veri içermemektedir.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman	İstatistik üretimi idari kayıtlardan sağlanmakta olup, ilave finansman gerektirmemektedir.
Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi	ÇED Anketi ile izlenmektedir.
Kalite politikası	Sürdürülebilir Kalkınma İlkeleri Kapsamında <ul style="list-style-type: none"> • Çevreyi korumak ve yaşam kalitesi yüksek mekanlar oluşturmak; • Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair yönetim planları hazırlayarak uygulamaları izlemek ve denetlemek, • Kalite yönetim sistemi standardının şartlarına uyarak etkinliğini sürekli iyileştirmek, • Yasal şartlar doğrultusunda hizmet alanların beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayarak memnuniyetlerini arttırmaktır.
Kalitenin izlenmesi	ÇED Anketi ile izlenmektedir.
İstatistiklerin yansızlığı	İstatistik idari kayıtlardan oluşturulmakta olup, yansızdır.
Veri kaynakları	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü) ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri
Yöntem	ÇED Yönetmeliği'nin ilk yayımlandığı 07 Şubat 1993 tarihinden 01 Kasım 2013 tarihine kadar; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü) ve İl Müdürlükleri tarafından ÇED Yönetmeliği kapsamındaki projelere ilişkin alınan kararlar, izleme ve denetim çalışmalarında kullanılmak üzere listelenmiş olup istatistik oluşturulurken bu listelerden yararlanılmıştır. 01 Kasım 2013 tarihinden sonra ise Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetimi Sistemi (e-ÇED) faaliyete geçmiş olup veriler bu sistemden sorgulama derlenmiştir.
Dağıtım şekilleri	İnternet üzerinden elektronik yayın olarak.
İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip	<ul style="list-style-type: none"> • Bazı projeler birden fazla ili kapsadığı için EK-1 ve EK-2 kapsamında karar verilen toplam proje sayısı ile; illere göre dağılım yapıldıktan sonra toplanan proje sayısı farklı olabilir. • Yıllar içinde değişen koşul ve gereklilikler sonucunda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin de değişiklikler yapılmış olup bu kapsamda yönetmelik EK-1 ve EK-2 listelerinde de değişiklikler olmuştur. Buna göre geçmişe yönelik ÇED İstatistikleri de kararların verildiği dönemde yürürlükte olan ÇED Yönetmeliği'nin eklerine göre oluşturulmuştur. İstatistikler değerlendirilirken bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması	ÇED Yönetmeliği'nin ilk yayımlandığı 07 Şubat 1993 yılından 01 Kasım 2013 tarihine kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İl Müdürlükleri tarafından alınan kararların izlenmek üzere bildirilmesi ile, 01 Kasım 2013 tarihinde sonra ise Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetimi Sistemi (e-ÇED)'den sorgulama yolu ile veri derlenmiştir.
Mevsimsel düzeltme	Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

**İstatistiğin toplanması,
işlenmesi ve dağıtılması
süreçlerinde bağlayıcı
olan mevzuat**

07.02.1993/21489 tarih ve sayılı Resmi Gazete ile 29.07.2022/31907 tarih ve sayılı Resmi Gazete arasında yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmelikleri (Resmi Gazete’de yayımlanan ÇED Yönetmeliklerinin listesi ekte verilmektedir).

Yayımlanmadan önce veriye devletin içeriden erişimi	
Veri yayımlanmadan önce kurum içinden veya başka bir kurum tarafından veriye erişim olup olmadığı belirtilecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı: 01.11.2013 tarihinden sonra süreci başlayan ve tamamlanan veriler Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetimi Sistemi (e-ÇED)'de anlık olarak oluşmakta olup Bakanlığımızca, istenilen herhangi bir zaman itibariyle sorgulama yapılabilmektedir.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	07.02.1993/21489 tarih ve sayılı Resmi Gazete ile 29.07.2022/31907 sayılı tarih ve sayılı Resmi Gazete arasında yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmelikleri'nin EK-1 ve EK-2 listelerinde yer alan faaliyetlere ilişkin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İl Müdürlükleri tarafından alınan kararların yıllar, sektörler ve iller itibariyle toplam sayıları.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirim	Yıllar içinde değişen koşul ve gereklilikler sonucunda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğin' de değişiklikler yapılabilmekte olup bu kapsamda yönetmelik EK-1 ve EK-2 listelerinde de değişiklikler olabilmektedir. Yönetmelik değişiklikleri internet sayfamızda yayımlanmakta olup ekte de listelenmektedir.
Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	Yıllar içinde değişen koşul ve gereklilikler sonucunda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğin' de değişiklikler yapılabilmekte olup bu kapsamda yönetmelik EK-1 ve EK-2 listelerinde de değişiklikler olabilmektedir. Yönetmelik değişiklikleri internet sayfamızda yayımlanmakta olup ekte de listelenmektedir.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	Kalite prensipleri dahilinde metaveri dokümanında yayımlanmaktadır.
Notlar	
Metaverinin son gönderilme tarihi	24.11.2022
Metaverinin son onaylanma tarihi	24.11.2022
Metaverinin son güncellenme tarihi	24.11.2022

RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN ÇED YÖNETMELİKLERİ

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 07.02.1993 | Sayısı : 21489

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 23.06.1997 | Sayısı : 23028

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 13.08.1999 | Sayısı : 23785

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 28. inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 14.04.2000 | Sayısı : 24020

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğine Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 29.09.2000 | Sayısı : 24185

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 26.10.2000 | Sayısı : 24212

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 06.06.2002 | Sayısı : 24777

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 18. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 08.10.2002 | Sayısı : 24900

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 16.12.2003 | Sayısı : 25318

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 16.12.2004 | Sayısı : 25672

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği - By Law On Environmental Impact Assessment \(EIA-2008\)](#)

Resmi Gazete Tarihi : 17.07.2008 | Sayısı : 26939

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 19.12.2009 | Sayısı : 27437

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 14.04.2011 | Sayısı : 27905

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 30.06.2011 | Sayısı : 27980

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 05.04.2013 | Sayısı : 28609

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 03.10.2013 | Sayısı : 28784

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 25.11.2014 | Sayısı : 29186

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Resmi Gazete Tarihi : 09.02.2016 | Sayısı : 29619

[Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği](#)

Resmi Gazete Tarihi : 29.07.2022 | Sayısı : 31907